

”Porten til Vesterhavet”

Udgangspunktet

En eksisterende bygningsmasse i yderste klitrække bestående af to bygninger:

- Offentlig toiletbygning på kommunal grund fra år 2000 matrikel nr. 211a
- Privat iskiosk på privat grund fra medio 1950 (nyopført år 2000) matrikel nr. 211fs

Der har været bebyggelse på stedet siden i hvert fald 1930’erne.

Der ønskes tilladelse til, at de to bygninger erstattes af én samlet bygning, der udnytter arealet langt bedre og derfor åbner mulighed for nye multifunktionelle rammer under samme tag, bestående af faciliteter for det meget aktive Friluftsliv ved Søndervig strand.

Kort sagt, et centrum for rekreative faciliteter, service og formidling.

Projektet er udvalgt som forprojekt i Real Danias kampagne ”Stedet Tæller- Kysternes turistbyer”.

Bygningen tænkes opført i materialer og form i kontekst med/ respekt for det eksisterende natur- og kulturmiljø, og vil bl.a. kunne lukke nogle af de ”Vindhuller” mellem de nuværende bygninger og mellem disse og klitten.

Vindhullerne skaber turbulens og sandfygning ned gennem Badevej.

Historisk perspektiv

Søndervig har været kendt og elsket som badeby helt tilbage fra begyndelsen af 1800 tallet, og er dermed én af landets ældste badebyer.

Både lokale borgere og badegæster fra resten af landet, strømmede til Søndervig bl.a. via Danmarks første cykelsti fra Ringkøbing til Søndervig strand.

Deraf navnet ”Porten til Vesterhavet”.

Nutid

Turismen har nærmest druknet det oprindelige Søndervig, så der i dag er lidt vel meget "pop og plastik".

Søndervig er nu en moderne badeby med fokus på underholdning, hvor den oprindelige vej til stranden "Badevej", er blevet underordnet forretnings- og underholdningsstrøget, den tværgående "Lodbergsvej".

Fremtid

Der er et bredt ønske om, at genskabe Søndervigs identitet som "Porten til Vesterhavet".

Dette tænkes udført ved at dreje fokus mere over på natur og kulturhistorie – de to faktorer, der skabte Søndervig som badeby.

Helt konkret formidling af:

- . Klitternes, hjelimplantningens og Klitfogedernes arbejde og betydning
Formentlig DKs eneste formidling "On location"
- . Søndervigs oprindelige kulturhistorie som Danmarks ældste Vesterhavs badeby
"Porten til Vesterhavet"

Dette modsvarer også, den viden man har om turisternes ønsker, idet 70% af de udenlandske turister i Danmark nævner, at den danske natur er den vigtigste årsag til at besøge Danmark. (Jf. Vækstteam for Turisme og Oplevelsesøkonomi.)

Projektet er helt i tråd med KUP projektets planer/ masterplanen for byudvikling i Søndervig, der sigter mod at vende den uheldige udvikling.



Placering

Projektets tænkte placering, dækker de to yderste parceller i klitten på Badevej – hvor denne ender og stranden begynder.

Yderste parcel er kommunal ejendom og rummer offentligt toilet med bruser og infotavler.

Nabogrunden er ejet af Claus Kalhøj og rummer iskiosk med terrasse.

Begge er af sortmalet træ med hvide vinduer i et plan og kun åbne i sommersæsonen.

Begge grunde er bagtil afgrænset af høj klit med Hjelmbevoksning, foran af Badevej.

Yderste bygning (kommunal) har på østsiden skrænt ned til stranden, på den anden iskiosken, der på sin 4. side har udsigt mod øst over Søndervig og Badevej.

Samlet areal udgør ca. 400 m² i grundplan for Kalhøjs grund og tilsvarende for den kommunale.

Med placering på toppen af yderste klitrække er området under klitfredning.

Men den eksisterende bygningsmasse, det ny notat for friluftszonering fra Naturstyrelsen, samt en netop opnået tilladelse til et terræntæppe få meter fra projektgrunden (adgang for kørestole og barnevogne m.m.) giver håb om, at projektet, der bygger på natur- kulturformidling, rekreative faciliteter og øget service, kan opnå accept hos Naturstyrelsen, på grund af formodet beliggenhed i en facilitetszone (i henhold til allerede opnået tilladelse til terræntæppe).

Hele projektets idé er netop at facilitere friluftslivet året rundt i en mere fokuseret og holdbar retning ved hjælp af bedre oplevelse og forståelse af områdets natur- og kulturhistorie.

Forskellen på nuværende situation og projektets mål

Nuværende tilbud:

Iskiosk

Offentlige toiletter m. bruser



Enkelte plancher til formidling af badesikkerhed
Det hele er lukket udenfor højsæsonen

Projekt mål:

Iskiosk, cafe, offentlig tilgængelig udsigtsplatform med kikkert og handicapadgang, toiletter, brusere og formidlingsrum med plads til:

- udstilling, passiv formidling af natur- og kulturhistorie – evt. badesikkerhed
- aktiv formidling af natur- og kulturhistorie ved Museet, naturvejledere, foredragsholdere (eks. fra Naturstyrelsen – Klitfogeder - DNF?)
- et muligt "fugleobs" på yderste klitrække for DOFs observationer. Dette findes pt ikke langs Vestkysten i dag, og er et stort ønske hos DOF.
- Udgangspunkt med mundtligt oplæg før Natur-/ kulturformidlende ekskursioner: Hjelmplantning, ravsafari, guidede ture til Houvig fæstningen, undervisning til skoler og institutioner m.m.

Formidlingsrummet skal kunne udlejes til private/ firmaer/ institutioner/ foreninger til arrangementer, når ikke det er optaget af museet, naturvejleder og skoler til formidling, som er primærfunktion.

De lokale borgere og grundejere har på workshops givet udtryk for ønsket om et sted, hvor man kunne samles en gang om måneden.

Strandcenteret tænkes åbent hele året i mere eller mindre grad, hvilket bl.a. indbyder til udveksling og eftertanke efter en gåtur ved stranden forår, efterår og vinter.

Samarbejdspartnere og lokal opbakning

Kommunen er ejer af den ene grund/bygning, men har allerede givet sin accept til at overdrage disse på en 30-årig kontrakt til projekthaver, mod at denne drifter offentlige toiletter og brusere, samt stiller formidlingsrum til rådighed for Naturkulturformidling. Kommunen er derfor repræsenteret i projektgruppen.

Leder af Ringkøbing-Skjern museum, Kim Clausen samt Kommunens Naturvejleder, Søren Frederiksen ser begge stort potentiale i forbedret kulturhistorisk- og



naturformidling fra strandcenteret. (Bl.a. ligger det indenfor en rimelig gå-afstand af den meget besøgte Houvig Fæstning, som museet formidler.)

DOF (Dansk ornitologisk forening) mener, at stedet kan udfylde et behov for et muligt "fugleobs" på yderste klitrække, ligesom Friluftsrådet ser gode muligheder i stedet.

Folkene bag den meget besøgte naturevent, Ravsafari er ligeledes interesseret i et indendørs udgangspunkt for deres formidling om historien "Nordens Guld".

Søndervig Centerforening (den lokale handelsstands forening) og Søndervig beboerforening, har begge givet deres skriftlige støtte til idéen.

Videncenter for Kystturisme bakker op om idéen, der imødekommer den moderne turists behov for oplevelse igennem viden, læring og aktiv deltagelse.

De har valgt projektet som en casestory for den ny turismevekstplan i kysternes turistbyer, og deltager derfor i projektgruppen.

Desuden må Søndervig som klassisk badeby og badestrand med høj friluftaktivitet, siges at imødekomme Naturstyrelsens beskrivelse af facilitetszoner i "Notat om Zonering for friluftsliv på Naturstyrelsens arealer" af 13. april 2013....

"Udlægningen af Facilitetszonerne bør bygge videre på eksisterende benyttelse til friluftsliv og derfor ske i områder, som i forvejen kendes og bruges mere eller mindre intensivt af publikum. Friluftszonerne kan også lægges i områder med et oplagt potentiale for udvikling af friluftsliv.

Offentlighedens adgangsforhold til Facilitetszonerne bør være gode og omfatte flest mulige transportformer (bil, bus, tog, cykler og gående) og der bør være en god infrastruktur indenfor selve zonen. Publikum vil muligvis ofte opleve møder med andre besøgende eller spor af menneskelig aktivitet i naturen i forbindelse med udfoldelse af friluftsliv, skovdrift, osv. Sandsynligheden for at opleve ro, stilhed og urørt natur kan ofte være moderat. "

